

Datum 2018-10-03

Kompetensnämnden

Dnr Kon 2018/68

Förbättra Järfällas måltidsambitioner, yttrande över motion från Lennart Nilsson m fl. (KD)

Kompetensnämndens förslag till kommunstyrelse och kommunfullmäktige

1 Motionen lämnas utan åtgärd.

Yttrande

Lennart Nilsson (KD), Roland Borgström (KD) och Lydia El-Hacem (KD) har inkommit till kommunfullmäktige med motionen ”Förbättra Järfällas måltidsambitioner” och i beredningen av ärendet har kommunstyrelseförvaltningen låtit motionen gå på remiss till kompetensnämnden, barn- och ungdomsnämnden och socialnämnden, för svar senast den 7 november 2018.

I motionen yrkas på att nämnderna ska förbättra måltidsambitioner genom ett matlyft som ska omfatta Järfälla kommuns egna för- och grundskolor, gymnasieskola samt för de äldre i hemmen och på boenden. Kompetensnämnden svarar på de förslag i motionen som berör nämndens verksamhetsområden i denna skrivelse. Motionären föreslår följande:

- 1. Införa en utvärderingsstolpe med fyra smileygubbar för snabb feedback*
- 2. Obligatoriskt matråd på varje skola*
- 3. Maten och måltiden, del av den pedagogiska undervisningen*
- 4. Minst tre lagade maträtter varav en vegetarisk i skolan*
- 5. God kunskap hos kockar*
- 6. Uppvärmad mat och korta ledtider*
- 7. Verktyg för att färska grönsaker serveras*

Järfälla gymnasium arbetar idag efter styrdokumentet ”Handlingsplan för förbättrad matkvalité och mer lokalt lagad mat inom förskola och skola 2016-2018” samt ”Riktlinjer och tillämpningsanvisningar för Järfälla kommuns måltidsverksamhet”. Där framgår bland annat liknande ställningstaganden som nämns i motionen. Följaktligen utgör detta, tillsammans med skollagen och gymnasiets läroplan grunden för arbete inom området.

Analys

I följande text redogör kompetensnämnden för varje förslags innehåll och effekt samt nämndens bedömning av respektive förslag:

1. *Införa en utvärderingsstolpe med fyra smileygubbar för snabb feedback*

Kompetensförvaltningen har tidigare använt sig av olika enkäter och kommer under hösten använda sig av utvärderingsverktyget som SkolmatSverige erbjuder. Verktyget består av webbenkäter som alla skolor kan använda sig av. SkolmatSverige är ett webbaserat verktyg som har utvecklats av Karolinska Institutet och Stockholms läns landsting på uppdrag av SKL (Sveriges kommuner och landsting), Folkhälsoinstitutet och med stöd av Jordbruksverket.

Förvaltningen har, tillsammans med Järfälla gymnasium, även diskuterat och undersöker möjligheten till att hyra en utvärderingsstolpe för att få en daglig och snabb utvärdering som ett komplement till SkolmatSverige.

2. *Obligatoriskt matråd på varje skola*

Järfälla gymnasium har sedan länge ett matråd som träffas två gånger per termin där mat- och måltidsfrågor tas upp.

3. *Maten och måltiden, del av den pedagogiska undervisningen*

Kompetensnämnden delar motionärens synpunkt att maten och måltiden är en viktig del i den pedagogiska verksamheten. Det är viktigt att den pedagogiska personalen deltar i skolan måltidsverksamhet. Under lunchen finns möjlighet för personalen och eleverna att mötas i ett annat socialt sammanhang och bygga relationer som skapar trygghet. På Järfälla gymnasium erbjuds all personal att äta pedagogisk lunch tillsammans med eleverna. De flesta har valt att äta pedagogiskt men förvaltningens bedömning är att hur detta sker kan förbättras och utvecklas.

4. *Minst tre lagade maträtter varav en vegetarisk i skolan*

I Järfällas skolor serveras alltid två lagade maträtter varav en alltid är vegetarisk. Utöver det kan varje skola också servera dagens soppa och/eller maträtter som blivit kvar från dagen före. Salladsbordet ska minst bestå av fem olika sorter. Kompetensnämnden bedömer därför att utbudet av maträtter är tillräckligt.

5. *God kunskap hos kockar*

Vid nytillsättningar av kocktjänster är kravet att alla ska ha kockutbildning och erfarenhet av yrket. Kommunen genomför nu en kockutbildning med medel från Omställningsfonden för tillsvidareanställda som arbetar som kock men som inte har kockutbildning. Förvaltningen genomför fortbildning för kockar och övrig måltidspersonal regelbundet t.ex. i service och bemötande, vegetarisk matlagning och livsmedelssäkerhet.

6. *Uppvärmad mat och korta ledtider*

Järfälla gymnasium är ett tillagningskök och levererar till andra skolor i kommunen. De senaste åren har en halvering av matleveranser till andra skolor skett på grund av att fler skolor lagar sin egen mat. Då maten lagas på plats är nämndens bedömning att det inte föreligger någon problematik med lång varmhållningstid för Järfälla gymnasium

7. *Verktyg för att färska grönsaker serveras*

Järfälla har avtal med en grönsaksgrossist som har ett stort utbud av färsk frukt och färska grönsaker och som kan leverera till köken upp till tre dagar i veckan. På skolornas salladsbord ska det serveras minst fem sorters sallader. Skolorna använder också till stor del färska grönsaker och rotfrukter i maträtterna. Nämnden bedömer att kostansvariga har goda förutsättningar för att färsk frukt och färska grönsaker serveras i skolorna.

Barnkonsekvensanalys

Kommer beslutet att beröra barn och ungdomar, nu eller i framtiden?

Ja, beslutet berör gymnasieungdomars utbildning.

Innebär beslutet att barns och ungas bästa sätts i främsta rummet?

Ja, då de flesta av förslagen i motionen innebär att prioritera barn och ungas måltidsvanor. Nämnden bedömer att ambitionerna i motionen redan idag genomförs.

Har barn och unga fått uttrycka sin mening?

Ärendet har beretts av förvaltningen. Som en del i nämndprocessen kommer förvaltningen att träffa elevrådsrepresentation från Järfälla gymnasiums elevråd där ärenden inför nämnden tas upp och synpunkter kan lämnas.

Slutsatser

Trots att de flesta av förslagen från motionären redan idag genomförs har förvaltningen periodvis tagit del av klagomål från elever gällande skolmåltiden. Nämnden har för avsikt att titta nämnare på dessa klagomål och utreda vad kritiken består i när det gäller matens kvalitet, utbud, lokal och bemötande för att kunna åtgärda eventuella brister. I samband med ombyggnationen av kök och matsal på Järfälla gymnasium är det angeläget att ha kunskap om dessa områden.

Kompetensnämnden vill också lyfta att idag är 42 % av produkterna ekologiska eller kravmärkta. Målet är att uppnå 65 % till 2020.

Kompetensnämnden bedömer sammantaget att motionärens förslag till förbättringar till stor del är genomförda och föreslår därför att motionen lämnas utan åtgärd.